

Міністерство освіти і науки України
ВСП «Ковельський промислово-економічний фаховий коледж
Луцького національного технічного університету»



УПРАВЛІННЯ АВТОМОБІЛЬНИМ ТРАНСПОРТОМ

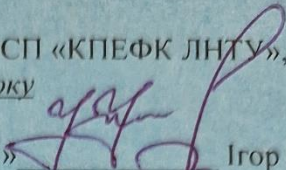
Методичні вказівки до виконання практичних
робіт для здобувачів освітньо-професійного ступеня
фаховий молодший бакалавр галузі знань 27
Транспорт спеціальності 275 Транспортні
технології спеціалізація 275.03 на
автомобільному транспорті денної форми здобуття
освіти

Ковель, 2024

УДК 656.1(07)

Б 20

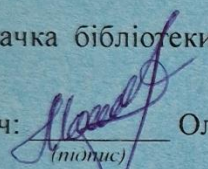
Затверджено до видання методичною радою ВСП «КПЕФК ЛНТУ»,
протокол № 1 від «03» серпня 2024 року


Голова методичної ради ВСП «КПЕФК ЛНТУ»  Ігор ІЛЮШИК
(підпис)

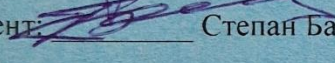
Розглянуто і схвалено на засіданні циклової комісії з автомобільного
транспорту та транспортних технологій ВСП «Ковельський промислово-
економічний фаховий коледж ЛНТУ», протокол № від « » 2024 року

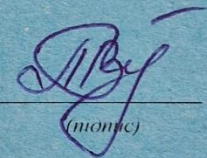
Голова циклової комісії  Андрій СТРІЛЬЧУК
(підпис)

Електронна копія друкованого видання передана до книжкового фонду
бібліотеки ВСП «КПЕФК ЛНТУ»

Завідувачка бібліотеки  Неля ТЕЛЮЧИК
(підпис)

Укладач:  Ольга МАНДРІЙЧУК, викладач ВСП «КПЕФК ЛНТУ»
(підпис)

Рецензент:  Степан Бабарика, к.т.н., викладач ВСП «КПЕФК
ЛНТУ»
(підпис)

Відповідальний за випуск:  Леся ПРОКОПЧУК, методист
ВСП «КПЕФК ЛНТУ»
(підпис)

Управління автомобільним транспортом: Методичні рекомендації для
здобувачів освітньо-професійного ступеня фаховий молодший бакалавр
галузі знань 27 Транспорт спеціальності 275 Транспортні технології
спеціалізація 275.03 на автомобільному транспорті денної форми
здобуття освіти/уклад. Ольга МАНДРІЙЧУК. – Ковель: ВСП «КПЕФК
ЛНТУ», 2024. – 36 с.

Методичні рекомендації розроблені на основі програми вивчення
освітнього компонента «Управління автомобільним транспортом» і
покликані допомогти здобувачам сформувати комплекс знань та
практичних навичок, необхідних для ефективного управління
автотранспортними підприємствами, організації перевезень та
забезпечення безпеки руху.

Призначене для здобувачів спеціальності 275 Транспортні технології
спеціалізація 275.03 на автомобільному транспорті денної форми здобуття
освіти.

© О.М.МАНДРІЙЧУК, 2024

Зміст

<i>Практичне заняття №1</i>	
Функції управління на автомобільному транспорті	3
<i>Практичне заняття №2</i>	
Методи управління на автомобільному транспорті	7
<i>Практичне заняття №3</i>	
Функції органів управління автомобільним транспортом	11
<i>Практичне заняття №4</i>	
Особливості відповідальності на автомобільному транспорті	17
<i>Практичне заняття №5</i>	
Структура управління на підприємствах автотранспорту	20
<i>Практичне заняття №6</i>	
Посадові обов'язки персоналу підприємств автотранспорту	23
<i>Практичне заняття №7</i>	
Організаційно-розпорядчі методи управління. Організація проведення конкурсу на перевезення пасажирів	26
<i>Практичне заняття №8</i>	
Правове забезпечення процесу управління перевезеннями великогабаритних та небезпечних вантажів, спеціальними пасажирськими перевезеннями	32
<i>Список використаних джерел</i>	37

Практичне заняття №1

Тема: Функції управління на автомобільному транспорті

Мета: Систематизувати знання про основні функції управління на автомобільному транспорті, розвинути вміння аналізувати та вирішувати типові управлінські задачі в автотранспортній галузі, сформулювати уявлення про сучасні тенденції в управлінні автотранспортними підприємствами.

Теоретичні питання:

1. Пригадайте функції управління, опишіть їх важливість для ефективного функціонування автотранспортного підприємства
2. Сформулюйте головні етапи процесу управління.
3. Як здійснюється планування діяльності автотранспортного підприємства, і як воно впливають на досягнення стратегічних цілей?
4. Як організаційна функція управління допомагає забезпечити чітку взаємодію між підрозділами автотранспортного підприємства?
5. Яка роль контролю в управлінні автотранспортним підприємством, і які методи контролю використовуються найчастіше?
6. Як мотивація працівників впливає на якість послуг автотранспортного підприємства, і які інструменти мотивації найефективніші?
7. Яким чином функція координації сприяє ефективному виконанню виробничих і логістичних процесів на автотранспортному підприємстві?
8. Які сучасні інформаційні системи використовуються для управління автотранспортом?

Питання для обговорення:

1. Яка з функцій управління є найважливішою для ефективної роботи автотранспортного підприємства? Чому?
2. Як змінилися функції управління на автотранспортних підприємствах з появою нових технологій (GPS, системи автоматичного контролю тощо)?
3. Які виклики стоять перед менеджерами автотранспортних підприємств в сучасних умовах?
4. Як можна підвищити ефективність управління автотранспортним підприємством?

Завдання для роботи в групах:

Кожна група отримує кейс, в якому описана конкретна проблема, що виникла на автотранспортному підприємстві.

Завдання:

- ✓ Проаналізувати ситуацію, описану в кейсі.
- ✓ Визначити, які саме функції управління задіяні у вирішенні даної проблеми.
- ✓ Запропонувати конкретні заходи щодо вирішення проблеми, обґрунтувавши свій вибір.
- ✓ Оцінити можливі наслідки прийнятих рішень.

Кейс 1: Зменшення витрат на паливо

Ситуація: Автотранспортне підприємство, що займається міжнародними перевезеннями, стикнулося з проблемою значного зростання витрат на паливо. Незважаючи на стабільний обсяг перевезень, прибуток підприємства постійно знижується.

Завдання:

- Проаналізувати можливі причини зростання витрат на паливо (стиль водіння, технічний стан автопарку, маршрути, ціни на паливо).
- Запропонувати заходи щодо оптимізації маршрутів, впровадження систем моніторингу палива, навчання водіїв економному водінню.

Кейс 2: Збільшення пробігу автомобілів

Ситуація: Автопарк підприємства, що займається міськими перевезеннями, має низький показник середнього пробігу автомобілів на добу. Це призводить до низького завантаження автопарку та зниження прибутковості.

Завдання:

- Визначити причини низького пробігу (недостатній обсяг замовлень, технічні поломки, нераціональне планування маршрутів).
- Запропонувати заходи щодо збільшення завантаженості автопарку (активні продажі послуг, оптимізація маршрутів, впровадження систем диспетчеризації).

Кейс 3: Зменшення плинності кадрів водіїв

Ситуація: На автотранспортному підприємстві спостерігається висока плинність кадрів водіїв. Це призводить до додаткових витрат на пошук, навчання та адаптацію нових співробітників.

Завдання для студентів:

- Визначити причини високої плинності кадрів (низька заробітна плата, погані умови праці, відсутність мотивації).
- Запропонувати заходи щодо збереження кадрів (система мотивації, соціальні програми, покращення умов праці).

Кейс 4: Впровадження системи GPS-моніторингу

Ситуація: Керівництво автотранспортного підприємства розглядає можливість впровадження системи GPS-моніторингу автопарку.

Завдання:

- Проаналізувати переваги та недоліки впровадження системи GPS-моніторингу.
- Розробити план впровадження системи, включаючи вибір обладнання, навчання персоналу, розробку процедур.

Кейс 5: Оптимізація витрат на ремонт та обслуговування автопарку

Ситуація: Витрати на ремонт та обслуговування автопарку на підприємстві значно перевищують планові показники.

Завдання:

- Проаналізувати причини високих витрат (неякісне обслуговування, знос техніки, відсутність системи планового технічного обслуговування).
- Запропонувати заходи щодо оптимізації витрат (вибір надійних постачальників запчастин, впровадження системи планового технічного обслуговування, навчання персоналу).

Тестові завдання:

1. Яка з наведених функцій управління є первинною в процесі управління автотранспортним підприємством?
 - a) Контроль
 - b) Планування
 - c) Організація
 - d) Мотивація
2. Що таке стратегічне планування на автотранспортному підприємстві?
 - a) Розробка планів на найближчий місяць
 - b) Визначення довгострокових цілей і шляхів їх досягнення
 - c) Складання розкладу роботи водіїв
 - d) Контроль за виконанням поточних завдань
3. Яка функція управління спрямована на створення ефективної системи взаємодії між підрозділами підприємства?

- a) Планування*
 - b) Організація*
 - c) Мотивація*
 - d) Контроль*
4. Що передбачає мотивація персоналу?
- a) Примус до виконання роботи*
 - b) Стимулювання працівників до досягнення цілей підприємства*
 - c) Контроль за діяльністю працівників*
 - d) Розподіл обов'язків між працівниками*
5. Яка функція управління дозволяє виявити відхилення від планових показників і вжити необхідних заходів?
- a) Планування*
 - b) Організація*
 - c) Мотивація*
 - d) Контроль*
6. Які основні показники ефективності роботи автотранспортного підприємства слід контролювати?
- a) Пробіг автомобілів, витрати на паливо, кількість перевезених пасажирів/вантажів*
 - b) Кількість працівників, розмір заробітної плати*
 - c) Вік автопарку, кількість ДТП*
 - d) Розмір отриманого прибутку*
7. Як можна підвищити продуктивність праці водіїв?
- a) Збільшити обсяг роботи*
 - b) Зменшити заробітну плату*
 - c) Впровадити систему преміювання за досягнення планових показників*
 - d) Зменшити кількість відпусток*
8. Які фактори слід враховувати при плануванні маршрутів руху автотранспорту?
- a) Відстань, час у дорозі, стан доріг, пробки*
 - b) Кількість пасажирів/вантажів, тип транспортного засобу*
 - c) Вартість палива, заробітна плата водіїв*
 - d) Розмір прибутку від кожного рейсу*
9. Які методи можна використовувати для мотивації персоналу автотранспортного підприємства?
- a) Матеріальна мотивація (премії, бонуси)*
 - b) Нематеріальна мотивація (похвала, визнання, кар'єрний ріст)*
 - c) Комбінація матеріальної та нематеріальної мотивації*

d) Зменшити тривалість робочого дня

10. Як можна зменшити витрати на ремонт і обслуговування автопарку?

a) Збільшити інтервали між технічними обслуговуваннями

b) Купувати дешеві запчастини

c) Впровадити систему планового технічного обслуговування, використовувати якісні запчастини і мастила

d) Зменшити кількість автомобілів в автопарку

Додаткові ситуаційні запитання:

1. Як можна оптимізувати маршрути руху міського транспорту з метою зменшення часу в дорозі і підвищення комфорту пасажирів?

2. Які заходи можна вжити для зменшення негативного впливу автотранспорту на довкілля?

3. Як можна підвищити безпеку руху автотранспорту?

4. Як впливає оцифрування (діджиталізація) на управління автотранспортними підприємствами?

5. Як змінюється роль водія в умовах розвитку нових технологій?

6. Які виклики стоять перед менеджерами автотранспортних підприємств в умовах зростаючої конкуренції?

Практичне заняття №2

Тема: Методи управління на автомобільному транспорті

Мета: Систематизувати знання про різноманітні методи управління на автомобільному транспорті, розвинути вміння аналізувати та застосовувати ці методи в практичних ситуаціях, сформулювати розуміння важливості вибору правильних методів управління для досягнення поставлених цілей.

Теоретичні питання:

1. Що таке методи управління, і які основні типи методів застосовуються на автомобільному транспорті?

2. Яка різниця між організаційно-розпорядчими, економічними та соціально-психологічними методами управління?

3. Як організаційно-розпорядчі методи управління впливають на дисципліну та ефективність роботи автотранспортного підприємства?

4. Які інструменти економічних методів управління найчастіше використовуються для оптимізації витрат на автомобільному транспорті?

5. Чому соціально-психологічні методи управління важливі для забезпечення продуктивності та мотивації персоналу?
6. Як інформаційні технології впливають на вдосконалення методів управління у сфері автомобільного транспорту?
7. Що таке диспетчеризація, і як вона використовується як метод управління на автотранспортному підприємстві?
8. Які методи контролю та оцінювання роботи водіїв застосовуються для підвищення якості транспортних послуг?
9. Як поєднання різних методів управління допомагає вирішувати складні виробничі та організаційні завдання на автомобільному транспорті?

Питання для обговорення:

1. Які фактори впливають на вибір методів управління на автомобільному транспорті?
2. Як поєднувати різні методи управління для досягнення максимального ефекту?
3. Які сучасні тенденції у використанні методів управління в автотранспортній галузі?
4. Які етичні аспекти слід враховувати при застосуванні методів управління персоналом?

Завдання для роботи в групах:

Кожна група отримує кейс, який описує реальну ситуацію на автотранспортному підприємстві.

Завдання:

- Проаналізувати ситуацію, використовуючи отримані знання про методи управління.
- Визначити основні проблеми та причини їх виникнення.
- Пропонувати комплекс заходів для вирішення проблем, обґрунтувавши свій вибір.
- Оцінити очікувані результати від реалізації запропонованих заходів.

Кейс 1: Падіння продуктивності автопарку

Ситуація: Автопарк компанії демонструє стійке зниження продуктивності: зменшення кількості виконаних рейсів, зростання часу простою автомобілів.

Завдання: Проаналізувати можливі причини падіння продуктивності (технічний стан автопарку, кваліфікація водіїв, організація роботи диспетчерської служби, маршрутизація тощо) та запропонувати комплекс заходів для підвищення ефективності роботи автопарку.

Кейс 2: Висока плинність кадрів водіїв

Ситуація: Компанія стикається з високою плинністю кадрів водіїв. Нові співробітники швидко звільняються, що призводить до додаткових витрат на пошук та навчання персоналу.

Завдання: Визначити причини високої плинності кадрів (рівень заробітної плати, умови праці, відносини в колективі тощо) та розробити заходи для утримання персоналу.

Кейс 4: Скарги клієнтів на якість обслуговування

Ситуація: Компанія отримує все більше скарг від клієнтів на низьку якість обслуговування (не пунктуальність, грубість водіїв, пошкодження вантажів тощо).

Завдання: Проаналізувати причини зниження якості обслуговування та розробити план заходів для її покращення (система контролю якості, навчання персоналу, впровадження стандартів обслуговування).

Кейс 5: Конфлікти між водіями та диспетчерами

Ситуація: Між водіями та диспетчерами виникають постійні конфлікти, що негативно впливає на роботу автопарку.

Завдання: Визначити причини конфліктів та розробити заходи для їх вирішення (оптимізація системи планування роботи, навчання персоналу, створення системи зворотного зв'язку).

Кейс 6: Впровадження нової системи управління автопарком

Ситуація: Компанія вирішила впровадити нову систему управління автопарком (GPS-моніторинг, електронний документообіг тощо).

Завдання: Розробити план впровадження нової системи, включаючи підготовку персоналу, налаштування обладнання, контроль за ходом проекту.

Кейс 7: Кризовий менеджмент у випадку аварії

Ситуація: Сталася серйозна аварія з участю автомобіля компанії.

Завдання: Розробити план дій у кризовій ситуації, включаючи взаємодію з правоохоронними органами, інформування клієнтів, забезпечення безпеки інших учасників дорожнього руху, мінімізацію збитків для компанії.

Тестові завдання:

1. Який метод управління передбачає використання матеріальних стимулів для мотивації працівників?
 - a) Організаційно-розпорядчий
 - b) Економічний

- c) Соціально-психологічний*
 - d) Усі перелічені*
- 2.** Який метод управління передбачає використання матеріальних і нематеріальних стимулів для мотивації персоналу?
 - a) Організаційно-розпорядчий*
 - b) Економічний*
 - c) Соціально-психологічний*
 - d) Комбінований*
- 6.** Який з наступних факторів не впливає на вибір методу управління?
 - a) Розмір підприємства*
 - b) Вид діяльності*
 - c) Кваліфікація персоналу*
 - d) Досвід керівника*
- 7.** Який з наступних показників не є ефективним для оцінки роботи водія?
 - a) Кількість перевезених пасажирів*
 - b) Витрати на паливо*
 - c) Кількість ДТП*
 - d) Стаж роботи*
- 8.** Який з наведених методів управління є найбільш ефективним для підвищення безпеки руху на автомобільних дорогах?
 - a) Організаційно-розпорядчий*
 - b) Економічний*
 - c) Соціально-психологічний*
 - d) Комплексний (поєднання всіх методів)*
- 9.** Який метод управління передбачає матеріальне стимулювання працівників автотранспортних підприємств?
 - a) Організаційно-розпорядчий*
 - b) Економічний*
 - c) Соціально-психологічний*
 - d) Технічний*
- 10.** Який метод управління використовується для формування у водіїв свідомості відповідальності за безпеку дорожнього руху?
 - a) Організаційно-розпорядчий*
 - b) Економічний*
 - c) Соціально-психологічний*
 - d) Технічний*
- 11.** Який метод управління передбачає використання сучасних технологій для підвищення ефективності роботи автотранспортних підприємств?
 - a) Організаційно-розпорядчий*

- b) Економічний*
 - c) Соціально-психологічний*
 - d) Технічний*
12. Який метод управління базується на використанні нормативно-правових актів та адміністративних санкцій?
- a) Організаційно-розпорядчий*
 - b) Економічний*
 - c) Соціально-психологічний*
 - d) Технічний*
13. Який метод управління спрямований на створення сприятливого психологічного клімату в колективі автотранспортного підприємства?
- a) Адміністративно-командний*
 - b) Економічний*
 - c) Соціально-психологічний*
 - d) Комплексний*
14. Який метод управління передбачає використання тарифів, податків та інших фінансових інструментів для регулювання транспортних процесів?
- a) Організаційно-розпорядчий*
 - b) Економічний*
 - c) Соціально-психологічний*
 - d) Комплексний*
15. Який метод управління є найбільш універсальним і може ефективно використовуватися в поєднанні з іншими методами?
- a) Організаційно-розпорядчий*
 - b) Економічний*
 - c) Соціально-психологічний*
 - d) Комплексний*

Практичне заняття №3

Тема: Функції органів управління автомобільним транспортом

Мета: Ознайомитись з основними органами управління автомобільним транспортом на різних рівнях та їх повноваженнями, сформулювати розуміння механізмів управління автомобільним транспортом.

Теоретичні питання:

1. Пригадати, які існують органи державного та недержавного управління автомобільним транспортом.

2. Визначити, які основні завдання покладаються на державні органи в сфері автомобільного транспорту.
3. З'ясувати, яку роль відіграють недержавні організації в регулюванні автомобільного транспорту.
4. Як взаємодіють державні та недержавні органи в управлінні автомобільним транспортом?

Практичне завдання:

Встановити приналежність вказаних функцій відповідним органам управління, державним та недержавним підприємствам та організаціям, заповнивши таблицю 1.

Таблиця 1

<i>№</i>	<i>Функції та завдання</i>	<i>Органи управління</i>
1	Обґрунтування шляхів оновлення автобусного парку, покращення його структури з врахуванням надійності та комфортабельності	
2	Контроль за виконанням та дотриманням ПДР	
3	Контроль і нагляд за організацією безпечного перевезення небезпечних вантажів	
4	Ліцензування господарської діяльності з перевезення пасажирів, небезпечних вантажів та небезпечних відходів	
5	Навчання медичних працівників методам проведення медичних оглядів водіїв транспортних засобів, навчання водіїв усіх категорій методам надання першої медичної допомоги постраждалим	
6	Захист інтересів перевізників в умовах світової конкуренції	
7	Здійснення контролю за додержанням перевізниками вимог режиму праці та відпочинку, що здійснюють перевезення пасажирів і вантажів автомобільним транспортом	
8	Забезпечення інтеграції України в міжнародну транспортну систему і підвищення міжнародного іміджу України	
9	Вдосконалення системи надання пільг на проїзд в громадському транспорті пільгових категорій громадян	

10	Здійснення габаритно-вагового контролю транспортних засобів у зонах габаритно-вагового контролю	
11	Участь у ліквідації наслідків аварій, катастроф, пожеж, стихійного лиха на транспортних комунікаціях, проведення в разі необхідності аварійно-рятувальних робіт	
12	Проведення службових розслідувань ДТП	
13	Виконання науково-дослідних робіт з проблем організації та вдосконалення вантажних і пасажирських перевезень;	
14	Збереження, накопичення і своєчасна заміна спеціальної техніки та інших матеріальних ресурсів у непорушному запасі та мобілізаційному резерві, створення резерву навчених людських ресурсів на особливий період та з метою виконання робіт з ліквідації аварій і катастроф	
15	Координація зусиль експедиторів України для вирішення спільних проблем професійної діяльності	
16	Виконання заходів територіальної оборони, а також заходів, спрямованих на додержання правового режиму воєнного та надзвичайного стану	
17	Здійснення громадського контролю за станом дорожнього руху, участь у конкурсних комітетах при проведенні тендерів	
18	Ведення обліку суб'єктів господарювання, що здійснюють установа та технічне обслуговування контрольних пристроїв (тахографів) в автомобільних транспортних засобах	
19	Сертифікація колісних транспортних засобів	
20	Надання послуг, пов'язаних із зовнішньоторговельними операціями під час перевезення експортних, імпортованих і транзитних вантажів.	

21	Забезпечення контролю та оформлення дозвільних документів на міжнародні перевезення пасажирів і вантажів автомобільним транспортом	
22	Забезпечення зростання обсягів перевезень, стандартизації фрахтових ставок, вдосконалення митного контролю, спрощення виконання міжнародних перевезень і процедур перетину кордону	
23	Розробка, організація та проведення заходів безаварійної експлуатації транспортних засобів	
24	Збереження життя та здоров'я громадян, безпечне пересування на автошляхах всіх учасників дорожнього руху	
25	Інтеграція України у світовий ринок експедиторських послуг	
26	Облік автомобільних транспортних засобів, які здійснюють міжнародні перевезення пасажирів і вантажів	
27	Виконання проектних робіт	
28	Розробка норм та нормативів	
29	Проведення розмінування вибухонебезпечних предметів на об'єктах національної транспортної системи України	
30	Випробування та діагностика колісних транспортних засобів	
31	Встановлення тісної співпраці з уповноваженими органами інших держав з метою обміну досвідом, уніфікацією та наближення національних стандартів до європейських	
32	Проведення технічного розслідування та аналіз причин дорожньо-транспортних пригод, катастроф, аварій, подій на автомобільному	
33	Проведення перевірки транспортно-експедиційної документації на здійснення перевезень пасажирів і вантажів автомобільним транспортом	

34	Забезпечення контролю виконання перевізниками вимог міжнародних договорів України з питань міжнародних автомобільних перевезень	
35	Дослідження стану інфраструктури України, виявлення проблемних ділянок та розробка рекомендацій щодо їхнього усунення	

Тестові завдання:

1. Який державний орган в Україні відповідає за загальне регулювання автомобільного транспорту?
 - a) Міністерство внутрішніх справ
 - b) Міністерство інфраструктури
 - c) Міністерство економіки
 - d) Міністерство юстиції
2. Яка з наведених організацій є недержавною?
 - a) Громадський комітет транспортної безпеки
 - b) Асоціація міжнародних автомобільних перевізників
 - c) Міністерство регіонального розвитку
 - d) Державна служба автомобільних доріг
3. Яка основна функція асоціацій перевізників?
 - a) Контроль за дотриманням правил дорожнього руху
 - b) Забезпечення безпеки руху
 - c) Представництво інтересів перевізників перед державними органами
 - d) Видача ліцензій на перевезення
4. Який з перелічених факторів не є завданням держави в сфері автомобільного транспорту?
 - a) Розвиток інфраструктури
 - b) Регулювання тарифів на перевезення
 - c) Надання послуг з перевезення пасажирів
 - d) Забезпечення безпеки дорожнього руху
5. Який документ є основним нормативно-правовим актом, що регулює автомобільні перевезення в Україні?
 - a) Цивільний кодекс України
 - b) Закон України "Про автомобільний транспорт"
 - c) Кодекс України про адміністративні правопорушення
 - d) Закон України "Про дорожній рух"
6. Яка основна мета державного регулювання автомобільного транспорту?

- a) Максимізація прибутку перевізників*
 - b) Забезпечення безпеки дорожнього руху та захисту навколишнього середовища*
 - c) Зменшення кількості автомобілів на дорогах*
 - d) Контроль над тарифами на перевезення пасажирів*
7. Яка з наведених функцій належить виключно до компетенції державних органів?
- a) Організація міжнародних автоперевезень*
 - b) Видача ліцензій на перевезення небезпечних вантажів*
 - c) Укладання договорів про перевезення вантажів*
 - d) Створення асоціацій перевізників*
8. Який із зазначених факторів найбільше впливає на розвиток автомобільного транспорту?
- a) Кількість автомобілів на дорогах*
 - b) Державна політика в галузі транспорту*
 - c) Ціни на паливо*
 - d) Усі наведені фактори*
9. Яка з наведених проблем є найбільш актуальною для українського автомобільного транспорту?
- a) Недостатня кількість автомобільних доріг.*
 - b) Відсутність конкуренції серед перевізників.*
 - c) Низький рівень безпеки дорожнього руху.*
10. Які основні функції виконують асоціації перевізників?
- a) Контроль за дотриманням правил дорожнього руху*
 - b) Представництво інтересів перевізників перед державними органами*
 - c) Видача ліцензій на перевезення*
 - d) Управління автотранспортними підприємствами*
11. Який з наступних напрямів є пріоритетним для розвитку автомобільного транспорту в Україні?
- a) Збільшення кількості приватних автомобілів.*
 - b) Розвиток громадського транспорту.*
 - c) Будівництво нових автомагістралей.*
 - d) Ваш варіант.....*
12. Яка з наведених функцій не є основною для Укртрансбезпеки?
- a) Ліцензування діяльності перевізників.*
 - b) Контроль за дотриманням правил дорожнього руху.*
 - c) Регулювання тарифів на транспортні послуги.*
 - d) Нагляд за технічним станом транспортних засобів.*

13. Яка з наведених функцій є основною для ДержДорНДІ проект?

- a) Будівництво доріг.
- b) Проектування та дослідження у сфері дорожнього будівництва.
- c) Контроль за дотриманням правил дорожнього руху.
- d) Виробництво будівельних матеріалів для доріг.

Яка з наведених проблем є однією з головних, яку вирішує Міжнародна асоціація експедиторів України?

- a) Нестача кваліфікованих водіїв.
- b) Відсутність єдиних міжнародних стандартів у сфері логістики.
- c) Збільшення вартості пального.
- d) Політична нестабільність у деяких країнах.

Практичне заняття №4

Тема: Особливості відповідальності на автомобільному транспорті

Мета: Сформувати чітке розуміння відповідальності за правопорушення на автомобільному транспорті, розвинути навички аналізу реальних ситуацій та прийняття обґрунтованих рішень.

Теоретичні питання:

1. Що таке відповідальність у контексті автомобільного транспорту?
2. Які види відповідальності можуть виникнути у зв'язку з використанням транспортних засобів?
3. Які основні закони регулюють відповідальність на автомобільному транспорті в Україні?
4. Які фактори впливають на визначення міри відповідальності учасників дорожнього руху?
5. Які санкції передбачені за різні види адміністративних правопорушень?
6. Як відбувається процедура накладення адміністративного стягнення?
7. Які права має водій при складанні адміністративного протоколу?
8. Що таке цивільна відповідальність за шкоду, завдану внаслідок ДТП?
9. Хто несе цивільну відповідальність за шкоду, завдану внаслідок ДТП?
10. Які види збитків можуть бути відшкодовані внаслідок ДТП?
11. Які наслідки настають для особи, яка вчинила кримінальне правопорушення в сфері дорожнього руху?
12. Що таке дисциплінарна відповідальність? Як вона відрізняється від адміністративної, цивільної та кримінальної відповідальності?

13. Хто може притягнути працівника автотранспортного підприємства до дисциплінарної відповідальності? Які умови для цього повинні бути дотримані?

14. Які види дисциплінарних стягнень можуть бути застосовані до водіїв та інших працівників автотранспортних підприємств?

Практичне завдання:

1. Заповнити таблицю 2, вказавши усі можливі види відповідальності за вказані правопорушення.

2. Доповнити перелік одним правопорушенням, яке на вашу думку є поширеним та має суттєвий вплив на безпеку.

Таблиця 2

<i>№ n/n</i>	<i>Правопорушення</i>	<i>Відповідальність</i>
1	Відсутність працівника на робочому місці протягом дня чи невиїзд водія на лінію без поважної причини	
2	Управління транспортними засобами при здійсненні міжнародних автомобільних перевезень без тахографів	
3	Експлуатацію легкового автомобіля, облаштованого як таксі, без наявності ліцензійної картки	
4	Порушення правил дорожнього руху, що спричинило пошкодження вантажу, шляхів сполучення, дорожніх споруд чи транспортних засобів	
5	Незаконне заволодіння транспортним засобом	
6	Порушення, внаслідок яких завдано шкоду життю та здоров'ю людини чи її загибель	
7	Порушення режимів праці та відпочинку водіями транспортних засобів	
8	Безпідставна відмова від пільгового перевезення пасажирів	
9	Допуск до керування транспортним засобом водія у стані алкогольного, наркотичного або іншого сп'яніння	

10	Залишення водієм місця ДТП і не надання необхідної допомоги потерпілому	
11	Випуск на лінію транспортних засобів, технічний стан яких не відповідає встановленим вимогам	
12	Перевезення пасажирів на маршруті протяжністю понад 500 кілометрів одним водієм	
13	Перевищення швидкості при перевезенні великогабаритних вантажів	
14	Перевищення встановлених законодавством вагових норм при перевезенні вантажу	
15	Непроходження обов'язкового техогляду транспортним засобом, що використовується для перевезення пасажирів та вантажу з метою отримання прибутку	
16	Використання транспортного засобу підприємства водієм в особистих цілях	
17	Надання послуг з перевезення пасажирів та вантажів без оформлення відповідних документів	
18	Знищення, підробка або заміна номерів вузлів та агрегатів транспортного засобу	
19	Відсутність вогнегасника чи аптечки в салоні транспортного засобу	
20	Залишення місця ДТП	
21	Перевезення небезпечних вантажів без відповідного маркування або відсутність знаків, що попереджають про транспортування великогабаритного вантажу	
22	Невиконання законних наказів та розпоряджень керівництва	
23	Використання підроблених документів	

24	Втрата або пошкодження майна (багажу) пасажирів	
25	Відсутність поліса обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів	
26	Недотримання водієм встановленого маршруту руху	
27	Непроведення інструктажу водієві АТП	
28	Блокування транспортних комунікацій	
29	Відсутність списку пасажирів при перевезенні організованих груп дітей	
30	Ненадання транспортних засобів поліцейським та медичним працівникам	
31		

Практичне заняття №5

Тема: Структура управління на підприємствах автотранспорту

Мета: Ознайомитися з різними типами організаційних структур управління на автотранспортних підприємствах, визначити переваги та недоліки кожної структури, проаналізувати вплив організаційної структури на ефективність роботи підприємства.

Теоретичні питання:

1. Що таке організаційна структура управління? Які її основні елементи?
2. Які основні типи організаційних структур управління існують на автотранспортних підприємствах?
3. Які фактори впливають на вибір типу організаційної структури на автотранспортному підприємстві?
4. Які переваги та недоліки лінійної, функціональної та лінійно-функціональної організаційних структур?
5. Які основні функціональні підрозділи повинні бути присутні в структурі автотранспортного підприємства і за що вони відповідають?

Практичне завдання:

1. Порівняти різні типи організаційних структур: лінійну, функціональну та лінійно-функціональну. Для цього складіть таблицю, в якій порівняйте організаційні структури за такими критеріями:

- централізація/децентралізація управління,
- швидкість прийняття рішень,
- гнучкість,
- розподіл обов'язків;
- мотивація працівників;
- відповідальність.

Зробити висновки про переваги та недоліки кожної структури.

2. Розробити організаційну структуру автотранспортного підприємства.

✓ Сформулюйте основні завдання автотранспортного підприємства.

✓ Визначте функціональні підрозділи, необхідні для виконання цих завдань.

✓ Побудуйте оптимальну організаційну структуру, враховуючи специфіку діяльності підприємства.

Тестові завдання:

1. Який основний недолік лінійної структури управління?

- a) Дуже складна для розуміння
- b) Повільне прийняття рішень
- c) Занадто багато рівнів управління
- d) Відсутність спеціалізації

2. Яка структура управління характеризується чітким розподілом функцій між підрозділами та високою спеціалізацією праці?

- a) Лінійна
- b) Функціональна
- c) Лінійно-функціональна
- d) Дивізійна

3. Який з наступних факторів НЕ впливає на вибір структури управління автотранспортного підприємства?

- a) Розмір підприємства
- b) Вид діяльності
- c) Кількість працівників
- d) Колір корпоративного логотипу

4. Що таке матрична структура управління?

- a) Комбінація лінійної та функціональної структур
 - b) Структура, заснована на проектах
 - c) Структура, де кожен працівник має двох керівників
 - d) Усі відповіді вірні
5. Яка з наступних проблем може виникнути при лінійно-функціональній структурі управління?
- a) Відсутність координації між функціональними підрозділами
 - b) Занадто повільне прийняття рішень
 - c) Дуже високі витрати на управління
 - d) Усі відповіді вірні
6. Який з наступних факторів сприяє децентралізації управління?
- a) Збільшення розміру підприємства
 - b) Збільшення різноманітності продукції/послуг
 - c) Нестабільне зовнішнє середовище
 - d) Усі відповіді вірні
7. Яка з наступних характеристик НЕ є характерною для сучасних організаційних структур?
- a) Гнучкість
 - b) Орієнтація на клієнта
 - c) Жорстка ієрархія
 - d) Децентралізація
8. Яка основна мета оптимізації організаційної структури автотранспортного підприємства?
- a) Збільшення кількості працівників
 - b) Зменшення витрат на виробництво
 - c) Підвищення ефективності роботи підприємства
 - d) Зміна корпоративних кольорів
11. Яка з наведених структур управління характеризується найбільшою гнучкістю та швидкістю адаптації до змін зовнішнього середовища?
- a) Лінійна
 - b) Функціональна
 - c) Дивізійна
 - d) Лінійно-функціональна
13. Який з наступних факторів НЕ є перевагою функціональної структури управління?
- a) Висока спеціалізація праці
 - b) Ефективне використання ресурсів
 - c) Швидке прийняття рішень

- d) Можливість розвитку професійних навичок*
14. Яка з наведених структур управління найкраще підходить для невеликих підприємств з однорідним виробництвом?
- a) Лінійна*
 - b) Функціональна*
 - c) Дивізійна*
 - d) Проектна*
15. Який з наступних елементів НЕ є обов'язковим для будь-якої організаційної структури?
- a) Підрозділи*
 - b) Посади*
 - c) Функції*
 - d) Прибуток*

Додаткові завдання:

1. Ознайомтеся з сучасними програмними продуктами для побудови організаційних схем.
2. Проаналізуйте вплив впровадження нових технологій на організаційну структуру автотранспортних підприємств.
3. Які основні типи організаційних структур можуть бути застосовані на автотранспортних підприємствах, крім лінійної, функціональної та лінійно-функціональної?
4. Які фактори можуть спричинити необхідність реорганізації структури?

Практичне заняття №6

Тема: Посадові обов'язки персоналу підприємств автотранспорту

Мета: Сформувані чітке розуміння організаційної структури автотранспортного підприємства, посадових обов'язків різних категорій персоналу та взаємозв'язку між ними.

Теоретичні питання:

1. Пригадати, які основні підрозділи входять до складу типового автотранспортного підприємства? Які функції виконує кожен підрозділ?
2. На основі яких документів та нормативно-правових актів визначаються посадові обов'язки персоналу АТП.

3. Яка інформація має бути обов'язково зазначена в посадовій інструкції працівника автотранспортного підприємства? Яка роль посадової інструкції в організації праці?
4. Які основні категорії персоналу працюють на підприємствах автотранспорту?
5. Які фактори впливають на визначення посадових обов'язків працівників автотранспортних підприємств?
6. Які вимоги до кваліфікації та компетенцій пред'являються до працівників автотранспортних підприємств?
7. Як організовується графік роботи водіїв на підприємствах автотранспорту?
8. Які системи мотивації використовуються для заохочення працівників?
9. Як змінюються посадові обов'язки персоналу автотранспорту під впливом нових технологій (GPS, тахографи, електронний документообіг)?

Практичні завдання:

Блок №1

1. Обрати з переліку посаду працівника АТП:
 - Водій
 - Диспетчер
 - Інженер з безпеки руху
 - Механік
 - Експедитор
 - Головний інженер
 - Логіст (менеджер з логістики)
 - Начальник відділу експлуатації
 - Начальник автоколони
2. Знайти та опрацювати інформацію посадової інструкції обраного працівника АТП.
3. Описати основні обов'язки, передбачені посадовою інструкцією.
4. Зазначте яка відповідальність покладена на обраного працівника.

Блок №2

- Розробити систему мотивації для працівників автотранспортного підприємства, врахувавши наступні аспекти:
 - матеріальну мотивацію (заробітна плата, премії, бонуси);
 - нематеріальну мотивацію (навчання, розвиток, соціальні гарантії);

- систему оцінки ефективності праці.

Тестові завдання:

1. Який основний документ визначає функціональні обов'язки, права та відповідальність працівника на конкретній посаді?
 - a) Трудовий договір
 - b) Посадова інструкція
 - c) Табель обліку робочого часу
 - d) Колективний договір
2. На якому документі базується розподіл обов'язків між працівниками різних підрозділів підприємства автотранспорту?
 - a) Статуті підприємства
 - b) Посадових інструкціях
 - c) Графіку роботи
 - d) Колективному договорі
3. Яка інформація має бути обов'язково зазначена в посадовій інструкції?
 - a) Тільки посадові обов'язки
 - b) Посадові обов'язки, права, відповідальність, вимоги до кваліфікації
 - c) Тільки права працівника
 - d) Тільки відповідальність працівника
4. На якому документі ґрунтується визначення рівня кваліфікації, необхідного для виконання певної роботи?
 - a) Трудовому договорі
 - b) Посадовій інструкції
 - c) Довіднику кваліфікаційних характеристик професій працівників
 - d) Класифікаторі професій
5. Який документ визначає загальні правила поведінки працівників на підприємстві?
 - a) Колективний договір
 - b) Посадова інструкція
 - c) Правила внутрішнього трудового розпорядку
 - d) Статут підприємства
6. Хто затверджує посадові інструкції на підприємстві?
 - a) Безпосередній керівник працівника
 - b) відділ кадрів
 - c) Керівник підприємства
 - d) Профспілкова організація
7. Яка роль посадової інструкції в оцінці ефективності праці?
 - a) Немає прямого зв'язку

- b) Допомагає визначити критерії оцінки*
 - c) Використовується тільки для нових працівників*
 - d) Необхідна лише при звільненні працівника*
8. Який документ містить систематизований перелік професій за галузями економіки?
- a) Класифікатор професій*
 - b) Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників*
 - c) Тарифна сітка*
 - d) Посадова інструкція*
9. Який фактор впливає на зміст посадових інструкцій?
- a) Тільки законодавство*
 - b) Тільки специфіка роботи підприємства*
 - c) Законодавство, специфіка роботи підприємства, професійні стандарти*
 - d) Тільки професійні стандарти*
10. Чому важливо мати чітко розроблені посадові інструкції?
- a) Для уникнення конфліктів між працівниками*
 - b) Для визначення обов'язків і відповідальності кожного працівника*
 - c) Для спрощення процедури прийому на роботу*
 - d) Усі відповіді правильні*

Додаткові завдання:

1. Скласти резюме на одну з професій автотранспортної галузі.
2. Скласти посадову інструкцію будь-кого з персоналу АТП.

Практичне заняття №7

Тема: Організаційно-розпорядчі методи управління. Організація проведення конкурсу на перевезення пасажирів

Мета: Ознайомитись з основними поняттями та принципами організаційно-розпорядчих методів управління, сформулювати уявлення про процедуру проведення конкурсу на перевезення пасажирів.

Теоретичні питання:

1. Які методи управління відносяться до організаційно-розпорядчих і яка їх роль у діяльності підприємства?
2. Як взаємодіють організаційно-розпорядчі методи з іншими методами управління (економічними, соціально-психологічними)?

3. Які переваги та недоліки організаційно-розпорядчих методів управління?
4. Яка мета проведення конкурсу на перевезення пасажирів?
5. Які основні етапи проведення конкурсу на перевезення пасажирів?
6. Які документи необхідні для участі в конкурсі?
7. Чи відіграє роль громадська думка при виборі переможця конкурсу?

Практичне завдання:

Виконавчий комітет Ковельської міської ради оголошує конкурс на регулярні перевезення пасажирів на міському автобусному маршруті загального користування «м-н Епіцентр – СК Аперкот».

Дата проведення конкурсу: 01.12.2025

Період прийняття документів: 01.11.2025 – 30.11.2025

Вартість участі: 1000 грн.

Умови:

1. Щоденні перевезення пасажирів у звичайному режимі руху;
2. Довжина маршруту 6 км;
3. Години роботи на маршруті: 07:30 – 21:30;
4. Здатність забезпечити 100% регулярність руху автобусів на маршруті, крім форс-мажорних ситуацій.

Таблиця 3

Вимоги до структури парку автобусів

Маршрут	Кількість автобусів	Кількість резервних автобусів	Строк експлуатації	Клас	Кількість автобусів, обладнаних для перевезення маломобільних пасажирів	Можливість автоматизованої оплати проїзду	Додаткова умова
М-н Епіцентр - СК Аперкот	4	1	не більше 10 років	II	2	50% автобусів	обладнання автобусів GPS-трекерами та системами кондиціонування

Перевагою буде наявний досвід роботи перевізника у сфері міських пасажирських перевезень та можливість самостійного підтримання автобусів в належному технічному стані, його щоденному контролі.

Завдання:

1. Уявивши себе перевізником, заповнити анкету претендента на перевезення пасажирів (табл. 4).
2. Провести оцінку пропозицій претендентів (анкет кількох студентів), використовуючи бальну систему з урахуванням додаткових обставин (табл. 5 та 6).
3. Обрати переможця серед претендентів.

Таблиця 4

Анкета перевізника-претендента

Повне найменування суб'єкта господарювання

Прізвище, ім'я та по батькові керівника _____

№	Критерій оцінки	Опис
1	Марка та модель автобусів, рік випуску, клас	
2	Загальна кількість автобусів	
3	Резервний автобус	
4	Автобуси призначені для перевезення маломобільних пасажирів	
5	Наявність валідаторів	
6	Наявність GPS-трекерів	

7	Обладнання автобусів системами кондиціонування повітря	
8	Досвід роботи за відповідним видом перевезень	
9	Можливість здійснення щоденного контролю технічного стану автобусів власними силами і засобами	
10	Вартість перевезення 1 пасажера	

Таблиця 5

Оцінка претендентів-перевізників згідно бальної шкали

Показники	Претенденти					
Строк експлуатації (<10р).						
Резерв (1)						
Автобуси для перевезення маломобільних пасажирів						
Наявність валідаторів						
Наявність GPS-трекерів						
Наявність систем-кондиціонування						
Досвід роботи						
Щоденний ТО власними силами						
Вартість перевезення 1 пасажера						

Перелік показників нарахування балів за системою оцінки пропозицій перевізників-претендентів

Найменування показника	Кількість балів
1. Здатність претендента забезпечити підтримання належного технічного та санітарного стану рухомого складу, здійснення контролю за технічним станом транспортних засобів перед виїздом і виконання регламентних робіт з технічного обслуговування та ремонту транспортних засобів, здійснення контролю за станом здоров'я водіїв, зберігання транспортних засобів:	
1) здійснення щоденного контролю за технічним станом транспортних засобів власними силами та засобами	10
2) проведення щоденного огляду стану здоров'я водіїв штатним медичним працівником у спеціально облаштованому медичному пункті підприємства	6
3) здійснення документального контролю за режимом праці та відпочинку водіїв на маршруті	3
4) забезпечення зберігання транспортних засобів під охороною	5
2. Строк експлуатації автобусів (рік виготовлення, строк фактичної експлуатації):	
1) новий рухомий склад (строк експлуатації до одного року)	20
2) строк експлуатації автобусів становить від одного до трьох років	15
3) строк експлуатації автобусів становить від трьох до семи років	10
4) строк експлуатації автобусів становить від семи до десяти років	2
3. Досвід роботи перевізника-претендента, пов'язаної з відповідним видом перевезення, становить:	
1) від одного до трьох років	2
2) понад три роки	5
4. Наявність та тяжкість порушень безпеки дорожнього руху, транспортного законодавства, ліцензійних умов:	
1) відношення кількості порушень ліцензійних умов, які впливають на безпеку перевезень, або невиконаних приписів про усунення порушень ліцензійних умов протягом одного року до кількості автобусів перевищує 0,1 (за інформацією Головавотрансінспекції)	-10
2) відношення кількості дорожньо-транспортних пригод з вини водія перевізника-претендента протягом одного року до кількості автобусів перевищує 0,1 (за попередньою інформацією Державтоінспекції та (або) Головавотрансінспекції)	-10
3) відношення кількості порушень вимог безпеки дорожнього руху (Правил дорожнього руху, норм і стандартів з безпеки дорожнього руху) протягом одного року до кількості автобусів перевищує 0,5	-5

5.	Наявність свідоцтва відповідності автобуса параметрам комфортності (для міжміських перевезень):	
1)	за параметрами комфортності автобуси атестовані за класом "чотири зірки"	8
2)	за параметрами комфортності автобуси атестовані за класом "три зірки"	6
3)	за параметрами комфортності автобуси атестовані за класом "дві зірки"	4
6.	Наявність у перевізника-претендента транспортних засобів, призначених для перевезення осіб з особливими потребами:	
1)	рухомий склад, призначений для перевезення осіб з обмеженими фізичними можливостями, експлуатується перевізником-претендентом на інших маршрутах	2
2)	рухомий склад, призначений для перевезення осіб з обмеженими фізичними можливостями, пропонується до використання на об'єкті конкурсу	5
7.	Наявність протягом року фактів порушення умов договору на відповідному маршруті, зокрема в частині невиконання запланованої кількості рейсів (менш як 95 відсотків)	-5
8.	Нижчий рівень тарифів або вартості послуг з перевезення	3
9.	Наявність інвестицій (кредитів) для придбання нового рухомого складу	3

НОРМАТИВ

мінімальної кількості резерву автобусів

для об'єкта конкурсу

Кількість автобусів, необхідних для здійснення перевезень на об'єкті за умовами конкурсу	Мінімальна кількість резерву автобусів, одиниць
До 5	1
Від 6 до 10	2
Від 11 до 20	3
Від 21 до 30	4
Понад 30	5

Додаткові обставини:

1. Проведення щоденного медогляду штатним працівником перевізника. +6 балів
2. Наявність інвестицій для оновлення рухомого складу. +3 бали
3. Відношення кількості ДТП з вини водія до кількості автобусів перевізника протягом року становить 0,15. -10 балів
4. Відношення кількості порушень правил безпеки руху до кількості автобусів перевізника протягом року становить 0,6. -5 балів
5. Перевізник має несплачені штрафні санкції, накладені Укртрансбезпекою.
6. Один із запропонованих автобусів перевізника переобладнаний з вантажного.
7. Водій перевізника-претендента має несплачений штраф за грубі порушення ПДР.
8. Наявність інформаційного табло всередині салону. +2 бали
9. Можливість підзарядки гаджетів в салоні автобуса. +2 бали
10. Невиконання умов регулярності руху автобусів на маршрутах, що обслуговувались раніше (менше 95%). -5 балів

Практичне заняття №8

Тема: Правове забезпечення процесу управління перевезеннями великогабаритних та небезпечних вантажів, спеціальними пасажирськими перевезеннями

Мета: Сформувати чітке розуміння правового регулювання перевезень спеціальних вантажів та пасажирів, розвинути навички аналізу законодавства та його застосування на практиці, виховати відповідальне ставлення до дотримання вимог безпеки під час здійснення таких перевезень.

Теоретичні питання:

1. Сформулюйте визначення поняттю «небезпечний вантаж».
2. Які вантажі вважаються великогабаритними та великоваговими?
3. Які основні нормативно-правові акти регулюють перевезення великогабаритних та небезпечних вантажів в Україні?
4. Які відповідальні органи контролюють дотримання правил перевезення таких вантажів?
5. Які основні відмінності в правовому регулюванні перевезень великогабаритних та небезпечних вантажів?

6. Які основні ризики пов'язані з перевезенням великогабаритних та небезпечних вантажів?
7. Які дозволи та погодження необхідні для перевезення великогабаритного вантажу?
8. Які вимоги до маршруту перевезення великогабаритного вантажу?
9. Які вимоги до упаковки та маркування небезпечних вантажів?
10. Які документи супроводжують перевезення небезпечних вантажів?
11. Які вимоги до транспортних засобів, що використовуються для перевезення небезпечних вантажів?
12. Які основні відмінності між спеціальними перевезеннями пасажирів та звичайними автобусними перевезеннями?
13. Які категорії пасажирів найчастіше користуються послугами спеціальних перевезень?
14. Які особливості процесу організації спеціальних перевезень пасажирів?
15. Які документи необхідні для здійснення спеціальних перевезень пасажирів?

Ситуативні завдання:

Ситуація 1: Під час перевезення великогабаритного обладнання по міському шосе стався інцидент: обладнання зачепило лінію електропередач. Визначте відповідальних осіб, можливі наслідки та шляхи їх уникнення. Складіть алгоритм дій водія у подібній ситуації.

Ситуація 2: Під час перевезення цистерни з легкозаймистою рідиною сталася аварія. Які дії повинен виконати водій? Яку відповідальність він несе?

Ситуація 3: Туристична фірма організовує подорож для групи осіб з інвалідністю. Які вимоги до транспортного засобу, який буде використовуватися для перевезення осіб з інвалідністю? Які додаткові послуги можуть знадобитися цим пасажиром? Які аспекти необхідно врахувати при організації таких подорожей?

Ситуація 4: Працівники Укртрансбезпеки в ході рейдової перевірки зупинили транспортний засіб, який перевозить:

- ✓ Небезпечний вантаж
- ✓ Великогабаритний / великоваговий
- ✓ Дітей до школи

Які документи підлягають перевірці?

Тестові запитання:

1. Які з наведених документів є обов'язковими для перевезення небезпечних вантажів?
 - a) Договір перевезення
 - b) Маршрутний лист
 - c) Дозвіл на спеціальне використання автодоріг
 - d) Паспорт безпеки небезпечної речовини
 - e) Всі перелічені
2. Що таке ADR?
 - a) Міжнародна угода про автомобільні перевезення небезпечних вантажів
 - b) Система класифікації небезпечних вантажів
 - c) Організація, що контролює перевезення небезпечних вантажів
 - d) Абревіатура, що позначає автомобільний дорожній рух
3. Які обмеження, як правило, накладаються на перевезення великогабаритних вантажів?
 - a) Обмеження за масою
 - b) Обмеження за габаритами
 - c) Обмеження за маршрутом
 - d) Обмеження за часом доби
 - e) Всі перелічені
4. Які документи необхідні для отримання дозволу на спеціальне використання автодоріг?
 - a) Заява
 - b) Технічний паспорт транспортного засобу
 - c) Схема маршруту
 - d) Документ, що підтверджує право власності або користування вантажем
6. Що таке "дозвіл на спеціальне використання автодоріг" і для яких видів перевезень він необхідний?
 - a) Документ, що дозволяє перевезення будь-якого вантажу
 - b) Дозвіл на перевезення вантажів, що перевищують встановлені габарити або масу
 - c) Дозвіл на перевезення небезпечних вантажів
 - d) Дозвіл на перевезення вантажів у нічний час
 - e) Дозвіл на перевезення вантажів у вихідні дні
7. Які з наведених вимог стосуються транспортних засобів, що використовуються для перевезення небезпечних вантажів?
 - a) Наявність спеціального маркування

b) Наявність засобів пожежогашіння

c) Наявність аптечки

d) Наявність GPS-трекера

8. Що таке "паспорт безпеки небезпечної речовини"?

a) Документ, що містить інформацію про фізико-хімічні властивості небезпечної речовини, заходи безпеки при поводженні з нею тощо

b) Документ, що підтверджує якість небезпечної речовини

c) Документ, що дозволяє перевезення небезпечної речовини

d) Документ, що містить інформацію про виробника небезпечної речовини

5. Співвіднесіть поняття з визначенням:

Документ, що підтверджує

право власності або

користування вантажем

Дозвіл на спеціальне

використання

автодоріг

Міжнародна угода про

автомобільні перевезення

небезпечних вантажів

Карта маршруту

Документ, що містить

інформацію про властивості

небезпечної речовини

Паспорт безпеки

небезпечної

речовини

ADR

Графічне зображення

маршруту перевезення

9. Співвіднесіть вид перевезення з основним ризиком:

Перевезення

великогабаритних вантажів

Пошкодження

дорожнього

покриття

Перевезення небезпечних

вантажів

Пошкодження ліній

електропередач

Спеціальні пасажирські

перевезення

Забруднення

довкілля

- 10.** Що відрізняє спеціальні перевезення пасажирів від звичайних автобусних перевезень?
- a) Відсутність розкладу руху*
 - b) Спеціалізовані транспортні засоби та персонал*
 - c) Вищі тарифи*
- 11.** Які додаткові вимоги до транспортних засобів, що використовуються для перевезення дітей?
- a) Яскравий колір кузова*
 - b) Наявність спеціальних дитячих сидінь*
 - c) Оснащення засобами супутникового зв'язку*
- 12.** Які заходи безпеки необхідно вживати під час перевезення дітей?
- a) Перевірка технічного стану транспортного засобу перед рейсом*
 - b) Інструктаж дітей про правила поведінки під час перевезення*
 - c) Супровід дітей дорослими*
- 13.** Які бар'єри можуть виникати при організації перевезень людей з інвалідністю?
- a) Відсутність пандусів на зупинках*
 - b) Недостатня кількість транспортних засобів, пристосованих для перевезення людей з інвалідністю*
 - c) Недостатня кваліфікація персоналу*

Додаткові завдання:

- 1.** Складіть договір на щоденні перевезення працівників до місця роботи, який включатиме всі умови перевезення та відповідальність сторін.
- 2.** Розробіть інструкцію з безпеки для водія, яка буде містити детальні правила поведінки під час перевезення небезпечного вантажу (аміаку).

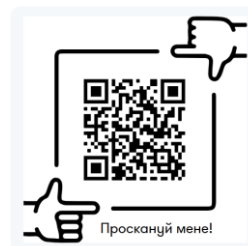
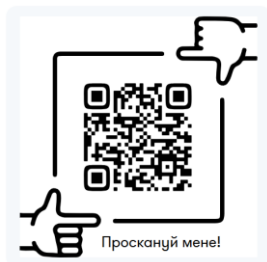
Список використаних джерел

1. Закон України «Про автомобільний транспорт»
2. Порядок проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування затверджений постановою КМУ від 3.12.2008

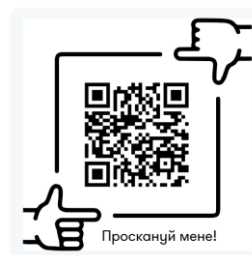
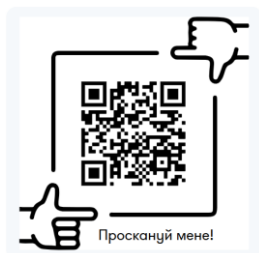


3. Правила проїзду великогабаритних та великовагових транспортних засобів автомобільними дорогами, вулицями та залізничними переїздами затверджені постановою КМУ від 18.01.2001

4. Закон України «Про перевезення небезпечних вантажів»



5. Положення про Державну службу України з безпеки на транспорті затверджене від 11.02.2015
6. Правила надання послуг пасажирського автомобільного транспорту затверджені постановою КМУ від 18.02.1997



7. Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників випуск 69 "Автомобільний транспорт" затверджений наказом МІУ 14.02.2006
8. Зінь Е.А. Управління автомобільним транспортом. Навч.пос. – Рівне: НУВГП. – 326с.
9. Парасюк В.М., Демків Р.Я., Когут В.М. Безпека дорожнього руху: Навч.пос. ЛЬВІВ, 2022. – 340С.